

Den helige Stefanus' dag

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Luk 12:49–53.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna festdags ämne och rubrik, "Martyrerna", dess evangelium och predikotext om förföljelse och söndring, dess röda skrud, blodsvittnesbördets färg, står i en djupast sett självklar och nödvändig relation till gårdagens evangelium om Guds människoblivande. Den ofta förmodade motsättningen mellan juldag och annandag jul förbiser det för otron så främmande och skrämmande i juldagens budskap: "Ty Faderns väsens avbild, evighetens Herre, anammar människogestalt". In i mörkrets värld, in i den syndiga, mot Gud upproriska mänskligheten bryter ljuset in och kastar sitt klara sken över det onda, förvridna och gudsfientliga. Därav följer just det, som vi efter varje mässa hör ljuda från sakristian:

I världen var han, och genom honom hade världen blivit till, men världen ville icke veta av honom. Han kom till sitt eget, och hans egna togo icke emot honom. (Joh. 1:10 ff.)

Detta avslöjande ljus, som går tvärs emot världens visdom och kallar den dårskap, som gör människor till syndare och Kristus allena till rättfärdig, som kungör den slutgiltiga, gudomliga sanningen från Den Heliga Treenighetens sköte och innersta väsen, för därtill att "när ljuset hade kommit i världen, människorna dock älskade mörkret mer än ljuset, eftersom deras gärningar voro onda". (Joh. 3:12) Den obotfärdighet, som värnar sitt eget sinneslugn, som ville hålla borta domen över det egna jaget, som icke tål glansen från Guds väsens djup,

hatar ljuset och kommer icke till ljuset, på det att hans gärningar icke skola bliva blottade. (Joh. 3:20)

D. h. Stefanus' martyrium, som vi hört i dagens läsning från altaret ur Apostlagärningarna, skänker oss denna i alla tider oundvikliga reaktion. D. h. Stefanus berövar Stora rådet dess rättfärdighet inför Gud och säger om Guds Lag: "I haven icke hållit den". (Apg. 7:53) Han förkunnar Kristus som Faderns jämlike, som tronande i Den Heliga Treenigheten som Den Ende Rättfärdige och säger: "Jag ser him-

melen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida". Därmed har han kallat på alla onda andar, som larmar och gnyr, som inte tål solens glans, som just hatar, ja, "då skriade de med hög röst och höllo för sina öron och stormade alla på en gång mot honom och förde honom ut ur staden och stenade honom". Sådant sker, där juldagsevangeliet har förkunnats med tillbörlig klarhet, och sådant måste ske intill tidens ände, varhelst predikanten genom Guds nåd förmår hålla en rättsinnig, tydlig julpredikan om hur "Faderns väsens avbild, evighetens Herre, anammar människogestalt".

Predikotexten i dag ger oss vardagsalternativet till blodsmartyriet, lågprisversionen av denna högtidliga högmässas evangelium, nämligen:

Menen I att jag har kommit för att skaffa frid på jorden? Nej, säger jag eder, fastmer söndring. Ty om fem finnas i samma hus, skola de härefter vara söndrade från varandra, så att tre stå mot två och två mot tre.

Juldagspredikan skiljer också medlemmar av samma familj. Också i den husliga kretsen gäller kampen kring den Jungfrufödde. Inte heller här är det givet, att julen förenar kring samma altare, utan just här måste man besinna allvaret i Jesu ord: "Min frid giver jag eder, icke giver jag den som världen giver". (Joh. 14:27) Härom säger vi sålunda:

- I. det rätta evangeliet föder oundvikligen söndring,**
- II. den oundvikliga söndringen skall bäras i evangeliets glädje,**
- III. den rätt burna söndringen kröns av Gud som hans verk.**

I. Det rätta evangeliet föder oundvikligen söndring.

Denna festdags evangelium låter Jesus säga:

Se, jag sänder till eder profeter och vise och skriftlärde. Somliga av dem skolen I dräpa och korsfästa, och somliga av dem skolen I gissla i edra synagogor och förfölja från den ena staden till

den andra.

Jesus sänder förkunnare och teologer, som talar i hans namn och på hans uppdrag, och detta det rätta evangeliet föder oundvikligen söndring. Ett evangelium som samlar alla, som väcker ingens anstöt, är alltså inte det rätta evangeliet. Ett julfirande, som är oförenligt med annandagens splittring, firar inte det rätta Jesusbarnet, har inget förstått av gårdagens predikan. Så skall vi inte skygga för dagens budskap, inte se motståndet som ett tecken på vår oförmåga att förkunna evangelium utan som ett trons och evangeliums nödvändiga kännetecken, som ett sådant kors, som utmärker Guds rike.

II. Den oundvikliga söndringen skall bäras i evangeliets glädje.

Det skall inte förnekas, att det kristna hjärtat våndas inför ord som *"tre stå mot två och två stå mot tre"*. Det är då, som om livsglädjen ebbade ut, som om ryggen skulle knäckas av den alltför tunga bördan. Just då gäller det att låta hjärtat tröstas, styrkas och uppmuntras av dagens evangelium, att allt mer ta till sig den Guds kärlek, som strömmar fram ur den Jungfrufödde, ut ur orden: *"han blev människa av kärlek till människorna"*. Så rustade kan vi ta emot allvaret i orden: *"Men I haven icke velat"*. Så kan vi fortfarande

med glädje, saktmod och tålmod leva tillsammans *"i samma hus"*, kring samma julbord, som evangeliets förnekare.

III. Den rätt burna söndringen kröns av Gud som hans verk.

Vi skall icke glömma, att denna festdag talar om d. h. Stefanus' dödsdag, om hans inträde i den himmelska salighet, som han hann beskriva i ett kort utrop. Därmed får våra liv under korset, under den splittring, som följer av evangelium, sin rätta upphöjdhet och helgd. Vad vi gör här, eller snarare vad Gud här verkar genom oss, har evighetsvärde, ställs in under den eviga salighetens perspektiv. Det gäller något, som har beskrivits av Jesus med orden, därför:

Var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock Människosonen kännas vid inför Guds änglar. (Luk. 12:8)

I anfäktelsens och trötthetens stund skall salighetens krona skimra fram som gåvan ur Guds hand, som det dyrbara, varom striden gäller. Ja, *"håll fast det du har, så ingen tager din krona"*. (Upp. 3:11)

Amen.